

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Työvoimakoulutuksena toteutetun kotoutumiskoulutuksen opetushenkilöstölle tehdyn kyselyn tuloksia

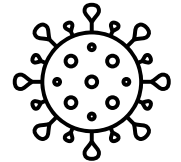
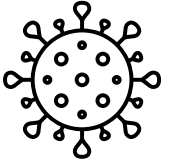
Laura Ruuskanen & Anna-Mari Väänänen | 30.9.2022
Uudenmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset
doria.fi/ely-keskus

Sisältö

- [Kyselystä](#)
- [Vastaajat](#)
- [Avovastauksissa kommentteja ryhmäkoosta](#)
- [Heikosti lukevien ja kirjoittavien tilanne](#)
- [Ryhmäkokoon liittyvät vastaukset suhteessa vallitsevaan tilanteeseen](#)
- [Koulutuksen rakenne](#)
- [Koulutuksen kokonaiskesto](#)
- [Yksilöllinen tuki ja tukipalveluiden käyttö](#)
- [Työajan riittävyys](#)
- [Opettajien työssään saama tuki](#)
- [Henkilöstön koulutustarpeet ja muut osaamisen kehittämistarpeet](#)
- [Oppimateriaalit](#)
- [Tekniset laitteet ja sovellukset](#)
- [Työssäoppimisjaksojen onnistumista tukevat seikat](#)
- [Ammatillisuutta ja työelämälähtöisyyttä tukevat seikat](#)
- [Kilpailutuksen kritiikki](#)
- [Ovatko asiakkaat oikeassa paikassa?](#)
- [Yhteenveto](#)

Kyselystä

- Kotoutumiskoulutuksen valtakunnallisen kehittämistyön avuksi haluttiin kuulla opettajien mielipiteitä.
- Kysely oli vastattavana kesä-elokuussa 2021; korona-aika ja etäopetus näkyvät vastauksissa
- Kysely lähetettiin kaikille työvoimakoulutuksena toteutetun kotoutumiskoulutuksen palveluntuottajille (koulutuspäälliköille/yhteyshenkilöille) ja pyydettiin jakamaan omalle henkilöstölleen vastattavaksi.
- Lisäksi kyselyä mainostettiin suomenopettajat ry:n Facebook-ryhmässä.
- Kysymykset pyrittiin muotoilemaan niin, että ne soveltuvat koko Suomeen (esim. koulutuksen rakenteeseen liittyvät kysymykset)

Kyselyn rakenne

148 vastausta
(joissakin
kysymyksissä
pienempi
vastaajamäärä)

- 31 kysymystä; monivalinta- ja avokysymyksiä
- Taustakysymykset
- Opettajat, opetustyö ja opetusta tukevat toimet
- Kotoutumiskoulutuksen työelämälähtöisyys ja ammatillinen suuntautuminen
- Koulutuksen rakenteet ja toteutustavat
- Koulutuksen keskeyttämiset
- Vapaa palaute kotoutumiskoulutuksen valtakunnalliselle kehittämistyölle

Tuloksia on jo hyödynnetty kotoutumiskoulutuksen valtakunnallisessa kehittämistyössä

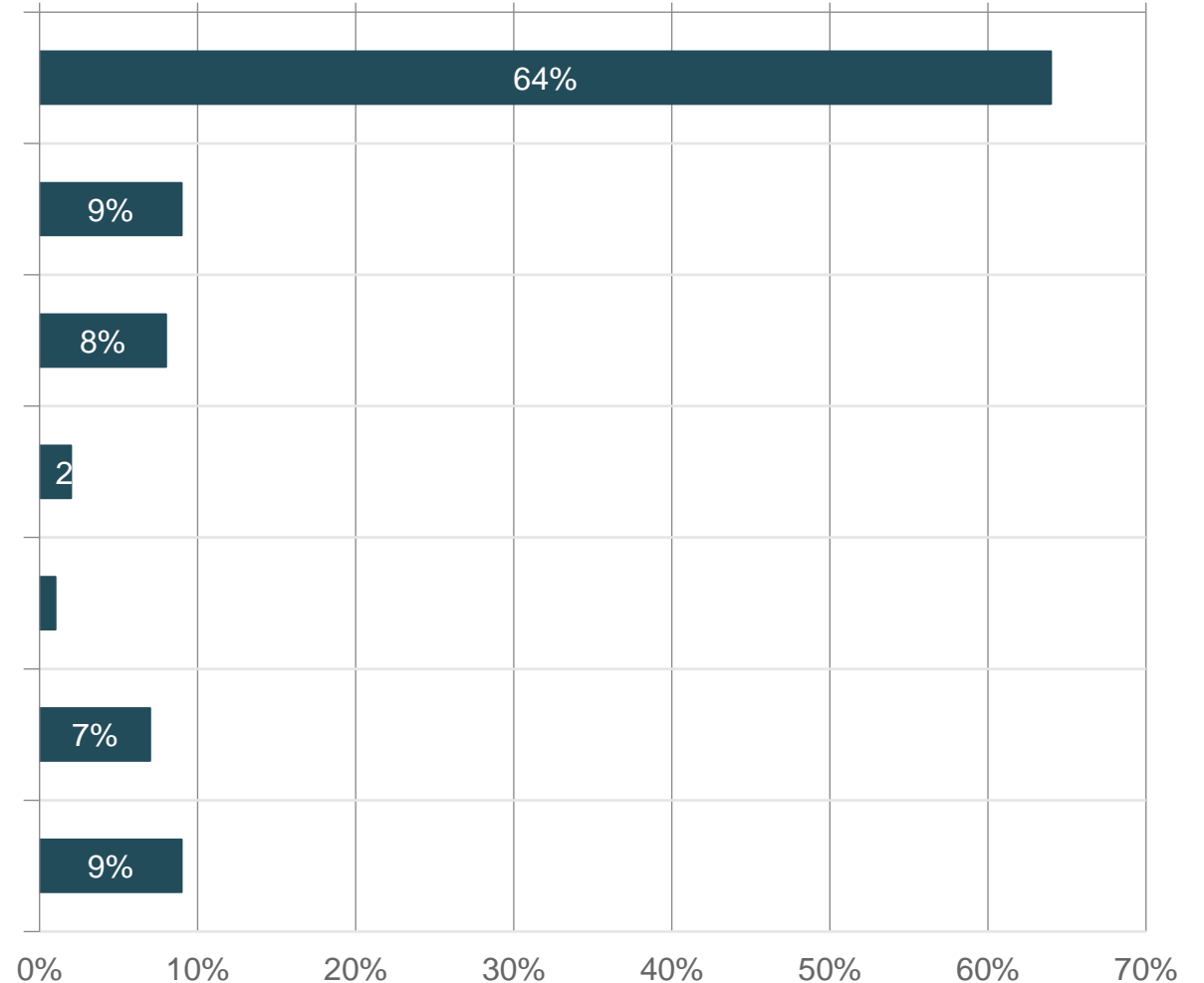
- Tuloksia on esitelty aluekohtaisesti ELY-keskusten työntekijöille (hankintoja hoitavat henkilöt ja maahanmuuttoasiantuntijat/-päälliköt) -> mahdolliset vaikutukset tuleviin hankintoihin ja yleisesti kehittämistyöhön alueilla
- Tuloksia on hyödynnetty erilaisissa teemakeskusteluissa ja tilaisuuksissa, joita on järjestetty mm. ELY-keskusten, TE-toimistojen ja kuntakokeilujen henkilöstölle 2021-2022
- Tuloksia on hyödynnetty [Suosituksia kotoutumiskoulutuksen hankintoihin - dokumentin](#) taustatöissä (julkaistu 07/2022)
- Oppimateriaalitarpeiden suhteen tietoa on jo viety eteenpäin Oph:lle ja TEM:lle
- Tuloksia hyödynnetään loppuvuodesta laadittavan Kotoutumiskoulutuksen laadukkaan toteutuksen elementit -dokumentin (työn alla) teossa

Vastaajat pääasiassa s2-opettajia

Pääasiallinen roolini
kotoutumiskoulutuksessa
on (n=147)

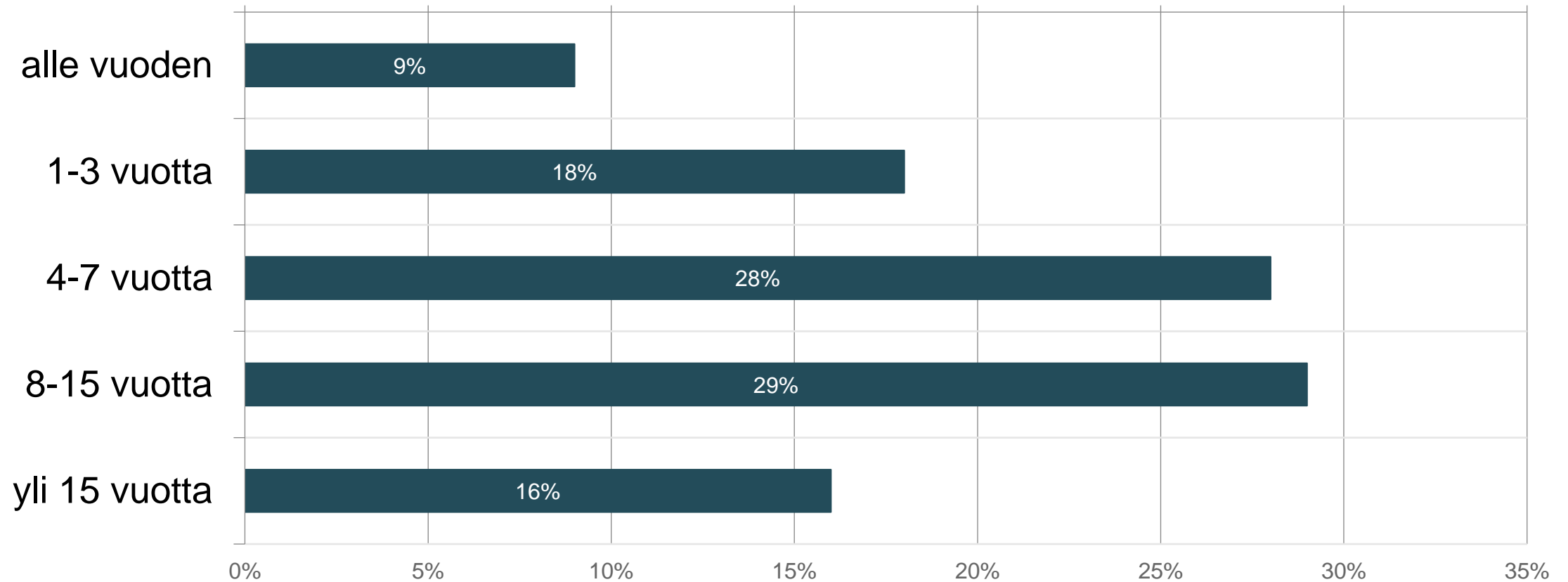
koulutuksen tukipalveluiden edustaja, esim.
opinto-ohjaaja
tiiminvetäjä/koulutuspäällikkö, joka myös itse
opettaa

s2-opettaja
työelämäopettaja
ohjaava opettaja
koulunkäyntiavustaja
muu rooli, mikä

Vastaajat tehneet pitkään opetustyötä

Kuinka kauan olet työskennellyt kotoutumiskoulutuksessa? (n=147)

Vastaajia eniten Uudeltamaalta

Toimin tällä hetkellä kotoutumiskoulutuksessa (ELY-alueen mukaan) n=143

Alue	n	Prosentti
Uudellamaalla	61	42,60 %
Hämeessä	13	9,10 %
Pirkanmaalla	13	9,10 %
Kaakkois-Suomessa	12	8,40 %
Pohjois-Pohjanmaalla	8	5,60 %
Kainuussa	7	4,90 %
Lapissa	7	4,90 %
Keski-Suomessa	5	3,50 %
Etelä-Pohjanmaalla	3	2,10 %
Etelä-Savossa	3	2,10 %
Pohjois-Savossa	3	2,10 %
Varsinais-Suomessa	3	2,10 %
Pohjois-Karjalassa	2	1,40 %
Satakunnassa	2	1,40 %
Pohjanmaalla	1	0,70 %

Vastaajissa sekä oppilaitostaustaisten että yksityisten palveluntuottajien työntekijöitä (tätä ei erikseen kysytty kyselyssä).

ELY-keskusten arvio opettajien/opetushenkilöstön määrästä laskutavasta riippuen (2022)

- Uudellamaalla n. 400
- Hämeessä n. 20-30
- Kaakkois-Suomessa n. 36
- Kainuussa n. 10

Mikä olisi mielestäsi sopiva **ryhmäkoko** erilaisissa opetusryhmissä? Vastaa vain opetuksen näkökulmasta ajateltuna. Ei siis tarvitse ajatella ryhmäkoon suhdetta koulutuksesta maksettavaan hintaan. (n=145)

Opetusryhmän tyyppi	alle 5 opiskelijaa	6-10 opiskelijaa	11-15 opiskelijaa	16-20 opiskelijaa	yli 20 opiskelijaa
Ryhmissä, joissa on latinalaisen kirjaimiston vahvistamista tarvitsevia opiskelijoita	5%	60%	30%	5%	0%
Ryhmissä, joissa on enemmän tukea tarvitsevia opiskelijoita	8%	57%	33%	2%	0%
Peruspolun ryhmissä tai sen kaltaisissa	0%	6%	34%	58%	2%
Nopeasti etenevissä ryhmissä tai sen kaltaisissa	0,0%	2%	19%	67%	12%
Ryhmissä, joissa on kaikkien etenemisnopeuksien opiskelijoita	3%	30%	55%	11%	1%
Verkossa toteutettavissa ryhmissä	1%	15%	41%	39%	4%

Avovastauksissa kommentteja ryhmäkoosta

- Suuret tasoerot sekä mahdolliset oppimisen haasteet ja eri etenemisnopeudet samassa ryhmässä ovat haaste (27 avovastauksessa)
- Ryhmäkoot liian suuria; yli 20 opiskelijan yksilöllinen seuraaminen ja tukeminen ei ole realistista opiskelijoiden taustoista riippumatta (19)
- Pienemmät ryhmäkoot tuottavat parempia oppimistuloksia ja mahdollistavat tarkemman etenemisen seurannan sekä tuen arvioinnin ja yksilöllisen kohdentamisen (18)
- Mitä enemmän hitaita oppijoita tai oppilaita, joilla on oppimisvaikeuksia, sitä pienempi ryhmäkoon tulisi olla (7)
- Verkko-opetuksessa yksilöllinen huomiointi haasteellisempaa (esim. havaita osaamistaso ja mahdolliset oppimisen haasteet sekä eriyttää) (8)
- Verkko-opetuksessa erityisesti enemmän tukea tarvitsevien ohjaaminen hankalaa (usein he tarvitsevat myös paljon teknistä tukea) (7)
- Siihen mikä on sopiva ryhmäkoko, vaikuttavat käytettävissä olevat tukitoimet, esim. avustajat.

Heikosti lukevien ja kirjoittavien tilanne 1/2

Kyselystä käy ilmi opettajien kokemukset siitä, että heikosti lukevien ja kirjoittavien ohjaus ja heille tarjolla olevat koulutusvaihtoehdot eivät ole sopivia tai riittäviä.

- ”Luku- ja kirjoitustaidon pitäisi olla kohtuullisen sujuvaa ennen varsinaiselle kotoutumiskurssille siirtymistä.”
- ”Luku- ja kirjoitustaidottomilla ei ole mitään mahdollisuuksia pysyä normaalin kielenopetuksen mukana, vaikka suullista kielitaitoa olisikin. Nämä opiskelijat tarvitsevat aikaa ja ohjausta kirjalliselle harjoittelulle sen sijaan, että joutuvat menettämään itsetuntoaan ja oppimishaluaan tällä osa-alueella huomattavasti edistyneemmässä ryhmässä.
Kotoutumiskoulutuksen pitää olla rohkaiseva ja positiivinen kokemus jokaiselle.”

Heikosti lukevien ja kirjoittavien tilanne 2/2

- ”Luku-hitaissa ryhmissä on enenevässä määrin opiskelijoita, jotka tarvitsevat muuta erityistä tukea kuin luku- ja kirjoitustaidon vahvistamista. **Ongelmat ovat varsin usein niin vaikeita, ettei sopivaa erityistä tukea välttämättä ole mahdollista tarjota kotoutumiskoulutuksen puitteissa. Monet näistä opiskelijoista tarvitsisivat ohjattua ja kielituetta työtoimintaa** eivätkä kurssilla istuttamista. Mukana on myös sellaisia urautuneita opiskelijoita, jotka eivät enää halua pois tai eteenpäin kurssilta, koska se on muodostunut heille turvalliseksi ympäristöksi.”
- ”Noin viidesosa opiskelijoista on niin heikkoja, että he eivät pysy ryhmän tahdissa mukana, vaan tarvitsisivat pienemmän ryhmän ja erityisopetusta. **Näiden kohdalla myös aina ihmetellään, miksi heidät on laitettu kotopolulle**, vaikka he tarvitsisivat vielä todella paljon latinalaisen kirjaimiston vahvistamista. Täytyisikin vielä paremmin tunnistaa hitaiden opiskelijoiden erityisvaikeudet ja ohjata nämä ”erityishitaiden kurssille”.

Ryhmäkokoon liittyvät vastaukset suhteessa vallitsevaan tilanteeseen: etenkin hitaasti eteneville toivotaan nykyistä pienempiä ryhmäkokoja 1/2

- Latinalaisen kirjaimiston vahvistamista tai muutoin enemmän tukea tarvitsevien opiskelijoiden kohdalla toivottiin pääasiassa 6-10 opiskelijan ryhmiä.
- Peruspolun ja nopeasti etenevän polun ryhmissä sopivana pidetään 16-20 opiskelijaa/ryhmä. Jonkin verran toiveita myös 11-15 opiskelijan ryhmäkoosta.

Ryhmäkokoon liittyvät vastaukset suhteessa vallitsevaan tilanteeseen: etenkin hitaasti eteneville toivotaan nykyistä pienempiä ryhmäkokoja 2/2

- Toteutuneet ryhmäkoot vaihtelevat alueittain ja tilanteittain. Ryhmä koko yleensä pienenee koulutuksen loppua kohti, koska opiskelijoita siirtyy muihin koulutuksiin, töihin jne. Yleensä enemmän tukea tarvitsevien/hitaiden opiskelijoiden ryhmät ovat pienempiä, mutta monella alueella kuitenkin isompia kuin kyselyssä toivottu koko (6-10 opiskelijaa). Myös perus/nopeissa ryhmissä ollaan usein lähempänä 20 kuin 16 opiskelijan ryhmäkoko; voi olla myös yli 20 opiskelijaa/ryhmä.
- Ryhmäkoolla on kytkentä käytettävissä olevaan määrärahaan, tarjouspyynnössä määritelyyn hinnoittelutapaan (opiskelijatyöpäiväkohtainen hinnoittelu vai ryhmähinta), tarjousten hinnoitteluun/hintatasoon sekä siihen, kuinka monta opiskelijaa pystytään tietyllä rahamäärällä kouluttamaan -> vaikutukset koulutukseen odotusaikoihin. **Huomattavasti nykyistä pienempien ryhmäkokojen toteuttaminen edellyttäisi merkittävää lisäystä määrärahoihin – onko epärealistista?**

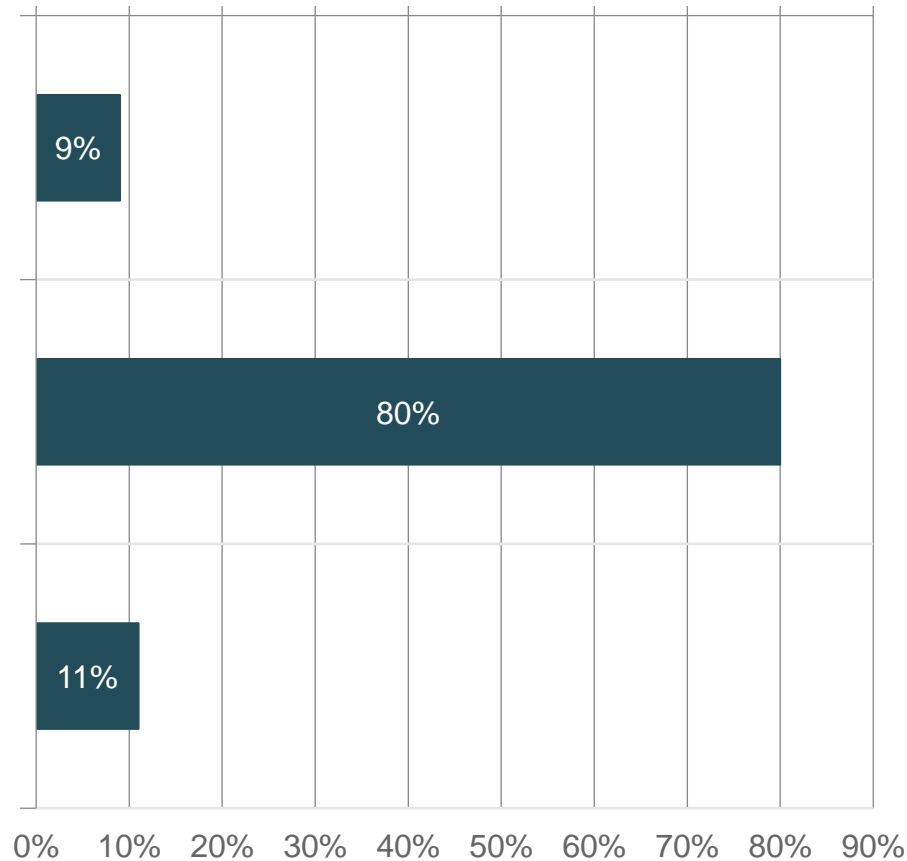
Koulutuksen rakenne

Millainen koulutuksen toteutuksen kokonaisrakenteen tulisi mielestäsi olla, jotta se tukisi parhaiten opiskelijoiden yksilöllistä etenemistä ja tavoitteiden saavuttamista (n=142)

alku- ja päättövaiheen moduulit eri koulutuksenjärjestäjillä

koko koulutus saman koulutuksenjärjestäjän tarjoamana

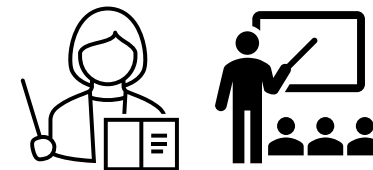
muu, mikä

Erillinen alku- ja päättövaihe, joissa voi olla eri koulutuksenjärjestäjä, on ollut käytössä pääkaupunkisedulla ja Oulussa 2019-2022 sekä Pirkanmaalla 2017-2020.

Miksi kannatetaan koko koulutuksen toteuttamista saman koulutuksenjärjestäjän tarjoamana:

- Sekoittaa, jos koulutuksen järjestäjä vaihtuu (5). Kuluu aikaa opiskelijoiden lähtötason ja jatkosuunnitelmien selvittämiseen.
- Tieto opiskelijasta kulkee paremmin saman organisaation sisällä (5).
- **Opettajan/kouluttajan vaihtumiset sen sijaan voivat olla hyvää vaihtelua.**
- Liian monitahoiset rakenteet (eri oppilaitokset ja tarpeettomat polutukset) sekoittavat tilannetta.
- Ohjaus ja kielen opiskelu onnistuu paremmin, jos pysytään samalla koulutuksenjärjestäjällä (muuten haasteena odotusajat kurssien välissä, tiedonkulku ja uuden luottamussuhteen rakentaminen ohjauksessa).

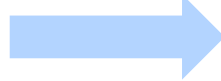
Toisaalta hyviäkin puolia erillisessä alku- ja päättövaiheessa:

- ”Minusta on perusteltua, että päättövaiheessa on kohdennettuja moduuleja (kuten pk-seutu nyt) eri tarpeisiin. Kuitenkin on opiskelijoita, jotka eivät mahdu tähän jaotteluun (esim. opiskelija, jonka kohdalla on alkuvaiheen jälkeen epäselvää, voiko työllistyä vai tarvitseeko ammatillisia opintoja).”
- ”Toisaalta koulun vaihtaminen voi tuoda opiskelijalle tunteen, että nyt mennään eteenpäin ja ylöspäin.”

Koulutuksen kokonaiskesto

Mikä olisi mielestäsi sopiva kotoutumiskoulutuksen kokonaiskesto alla mainituille opiskelijaryhmille? Tässä tarkoitetaan opiskelijan saaman kotoutumiskoulutuksen kokonaiskestoja opiskelijatyöpäivinä (otp). (N=145)

Koulutuksen kesto, jos toteutuisi ilman mitään taukoja

7,5 kk- 10 kk

n. 1 v.- 1v. 3 kk

n. 1,5 v. tai enemmän

Opetusryhmän tyyppi	150-200 otp	201-250 otp	251-300 otp	301-350 otp	yli 350 otp	EN OSAA SANOA
Ryhmät, joissa on latinalaisen kirjaimiston vahvistamista tarvitsevia opiskelijoita	7%	2%	10%	17%	44%	20%
Ryhmät, joissa on enemmän tukea tarvitsevia opiskelijoita	1%	3%	14%	26%	39%	17%
Peruspolun ryhmät tai sen kaltaiset	3%	14%	32%	25%	9%	17%
Nopeasti etenevät ryhmät tai sen kaltaiset	10%	23%	30%	15%	4%	18%
Ryhmät, joissa on kaikkien etenemisnopeuksien opiskelijoita	1%	9%	22%	24%	21%	23%
Verkossa toteutettavissa ryhmissä	6%	12%	21%	21%	14%	26%

Kestoon liittyvät vastaukset suhteessa vallitsevaan tilanteeseen: kaikille opiskelijaprofiileille toivotaan nykyistä pidempiä koulutuksia

Opetusryhmän tyyppi	Toiveet kestolle (henkilöstökysely)	Esimerkkejä tällä hetkellä tarjottavista/toteutuvista kestoista
Ryhmät, joissa lat. kirjaimiston osaamisen vahvistamista tarvitsevia	yli 350 otp (44 % vastaajista)	320 otp, 330 otp, 350 otp
Ryhmät, joissa on enemmän tukea tarvitsevia (mutta ei välttämättä lat.vahvistamista); hidas polku	yli 350 otp (39 % vastaajista), 301-350 otp (26 % vastaajista)	280 otp, 300 otp, 330 otp
Peruspolku tai sen kaltainen	251-300 otp (32 % vastaajista), 301-350 otp (26 % vastaajista)	240 otp, 260 otp, 300 otp
Nopea polku tai sen kaltainen	251-300 otp (30 % vastaajista), 201-250 otp (23 % vastaajista)	220 otp, 230 otp, 240 otp, 300 otp

Huomioitavaa:

- eri puolilla Suomea hieman eri pituisia ”maksimikestoja”
- modulaarinen rakenne; kaikki opiskelijat eivät suorita ”maksimikesto”, toisaalta myös kertaaminen mahdollista
- keston suhde määrärahoihin, hintaan ja siihen, kuinka monta hlöä voidaan kouluttaa
- keston suhde alueen muuhun tarjontaan

Koulutuksen kestosta ja tavoitteista 1/2

- Pitkä ja perusteellinen koulutus parantaa joustavaa siirtymistä ammatillisiin opintoihin tai työelämään (9 avovastauksessa)
- Kotoutumiskoulutuksen kielitaitotavoitteeseen (B1.1.) suhteessa koulutuksen keston esitettiin useita huomioita:

Suomen kielen opinnoille tulisi antaa enemmän tilaa ja aikaa, jotta tavoitetaso olisi realistinen useammille (11)

- ”Moni ei opi vuodessa, moduuleiden rakennetta ja kestoja tulisi miettiä, moninainen kohderyhmä huomioitava”
- ”Riittämätön kielikoulutus aiheuttaa koulutuskierrettä”
- ”Harva saavuttaa kaikilla osa-alueilla B1.1.-tason. Teoriassa tämä riittää jatko-opintoihin, mutta käytännössä usein ei, mikä johtaa ammatillisten opintojen keskeyttämisiin kielitaidosta johtuen”
- ”Hitaat ryhmät ja lukuhitaat saavuttavat korkeintaan A2.2.-tason vuodessa. **Hitaasti etenevät tarvitsevat usein 2-3 vuotta päästäkseen työ- tai opiskelupaikan vaatimalle kielitaitotasolle.**”
- ”Koulutuksen tavoitteena tulisi olla vähintään vahva B1.1.”
- ”Tavoitteiden oltava realistisia. Hitaan polun oppijoille huomattavasti pidempiä kursseja tai tavoitteita pitäisi laskea nykyisen keston puitteissa.”

Koulutuksen kestosta ja tavoitteista 2/2

Toisaalta tuotiin myös esiin: Tiukemmin rajoitettu opiskeluaika edesauttaa tsemppaamista ja opiskelijoita tulee voida velvoittaa opiskelemaan (3 avovastausta)

- ”Jos ja kun virallinen tavoitetaso on **B1.1**, sen saavuttaminen on realistista ainoastaan nopeasti etenevissä ryhmissä nykyisen pituisissa koulutuksissa. Toisaalta jos kotoutumiskoulutus on kovin pitkä, uhkana on opiskelijan laitostuminen. Niinpä, mitä pitempi kotoutumiskoulutus, sitä enemmän tarvitaan koulutusta pilkkomaan työharjoittelujaksoja tai muuta vastaavaa.”

Yksilöllinen tuki ja tukipalveluiden käyttö

Arvioi seuraavia väittämiä (n: 146)

Väittämä	ei lainkaan	vähän	riittävästi	En osaa sanoa
Pystyn huomioimaan opiskelijoiden yksilöllisiä kotoutumiskoulutukseen ja opiskeluun liittyviä tuen tarpeita ja tarjoamaan tarvittavaa tukea.	1%	57%	39%	3%
Mielestäni koulutuksessa on mahdollista käyttää tukipalveluita kuten erityisopettajaa, kuraattoria/psykologia, opinto-ohjaajaa, koulunkäyntiavustajia tai tulkkeja.	11%	51%	33%	5%

”Tulisi varmistaa, että palveluntuottajien tarjouksissa lupaamat resurssit ovat käytännössä saatavilla toteutuksen aikana.”

Huomioitavaa

- Opetussuunnitelman perusteissa (2012 ja 2022) edellytetty opiskelijoiden yksilöllistä huomioimista ja tuen ja ohjauksen tarjoamista.
- Tarjouspyynnöissä edellytetään opsin perusteiden noudattamista.
- Yleensä tarjouspyynnöissä lisäksi edellytetään erikseen yksilöllistä toteutusta ja tukipalveluita (tukipalveluiden vaatimusten muotoiluissa eroja)

Mitä pitäisi tehdä, jotta opiskelijoita voitaisiin tukea paremmin ja yksilöllisemmin?

Poimintoja avovastauksista 1/2

- Pienemmät tai riittävän pienet ryhmäkoot (21), liian suuret tasoerot ryhmässä ongelmallisia (7)
- Enemmän erityisopettajaresursseja (17)
 - Jokaisessa eritasoisessa ryhmässä olisi hyvä olla mahdollisuus erityiseen tukeen (esim. perus- ja nopeissa myös elämänhallintaan ym. tukea tarvitsevia) (4)
 - Erityisopettajia vaikea saada pysymään töissä tai päteviä on vähän saatavilla
- Enemmän resursseja ja aikaa (yleisesti) (16)
 - Enemmän tukipalveluita (ml. aikaa oppilaanohjaukselle tai opettajan antamalle opiskelijakohtaiselle ohjaukselle) (12)
 - Opiskelijaterveydenhuolto tai sote-palvelut koto-opiskelijoille (7)
 - Enemmän koulunkäyntiavustajia tai koulunkäynnin ohjaajia (10)

”Vaikka olen erityisopettaja, kyseenalaistan erityisopetuksen tarpeen, jos ryhmät olisivat pienempiä. Ajattelen, että se olisi myös kustannustehokkaampaa yhteiskunnan ja veronmaksajien kannalta, jos ryhmät olisivat niin pieniä, että vastuopettajat pystyvät keskittymään opiskelijaan.”

Mitä pitäisi tehdä, jotta opiskelijoita voitaisiin tukea paremmin ja yksilöllisemmin?

Poimintoja avovastauksista 2/2

- Kuraattori/psykologi ja/tai opinto-ohjaaja tulisi resursoida kotoutumiskoulutukseen (14)
- Pysyvyyttä enemmän (kilpailutusta harvemmin tai ei ollenkaan) ja opettajille/koulutuksen järjestäjille työrauha ja mahdollisuus kehittää ja käyttää erilaisia tukimenetelmiä (8)
- Enemmän erityisen tuen palveluita (ml. kuntouttava toiminta)
- Enemmän erityisen tuen tarpeiden tunnistamisen työkaluja opettajille (ml. oppimisvaikeudet)

Työajan riittävyys – vastauksissa hajontaa 1/2

- ”Käytettävissä oleva työaikani ja työkäytännöt mahdollistavat opetuksen suunnittelun ja toteuttamisen laadukkaasti.” (n: 148) -> jokseenkin eri mieltä 20 %, jokseenkin samaa mieltä 47 %
 - Opetuksen suunnittelulle ja kehittämiselle ei tarpeeksi aikaa/resursseja tai suunnittelua tehdään omalla ajalla (24 mainintaa avovastauksissa)
 - Opetusmateriaalien valmistelulle ei tarpeeksi aikaa/resursseja (11)
 - Kilpailutuksen perusteella opettajien työolot ovat heikentyneet, mikä heikentää opetuksen laatua (opettajien haastavat työolot) (15)
 - Johto tarvitsee opetustaustaa (pedagoginen/didaktinen osaaminen), jotta osaavat tukea opetushenkilöstöä oikein ja resursoida opetuksen kokonaisvaltaisesti (8)

Työajan riittävyys – vastauksissa hajontaa 2/2

- Työajan ja henkilöstön riittävyyttä koskevissa vastauksissa hajontaa, eli **osa vastaajista kokee, että työaika ja henkilöstö riittävät, toiset kokevat että niistä on pulaa.**
 - Esim. ”Organisaatiossani on riittävästi henkilökuntaa ja aikaa uusien työssäoppimispaikkojen etsimiseen ja suhteiden solmimiseen työnantajien kanssa” -> 33 % täysin tai jokseenkin eri mieltä ja 42 % jokseenkin tai täysin samaa mieltä.
 - ”Opettajalla on riittävästi aikaa ohjata työssäoppimisjaksolla olevaa opiskelijaa” -> 35 % täysin tai jokseenkin eri mieltä ja 44 % jokseenkin tai täysin samaa mieltä.
 - ”Opiskelijoiden aiemman osaamisen kartoittamiseen ja tunnistamiseen ei ole riittävästi aikaa tai henkilökuntaa käytettävissä” -> 41 % pitää tätä melko tai erittäin harvinaisena ongelmana ja 40 % melko tai erittäin yleisenä ongelmana.

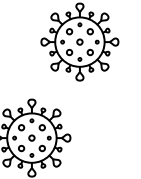

Opettajien työssään saama tuki

- 87 % vastaajista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteestä: ”Saan riittävästi tukea opetuksen toteuttamiseen ja koulutuksen suunnitteluun kollegoiltani omassa organisaatiossani.”
- Johdolta kokee saavansa tukea n. 70 % (jokseenkin tai täysin samaa mieltä väitteestä: ”Saan riittävästi tukea opetuksen toteuttamiseen ja koulutuksen suunnitteluun oman organisaationi johdolta.”)
- Vastauksista käy ilmi, että vastaajat saavat opetuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen tukea erityisesti nykyisiltä ja entisiltä kollegoilta/työkavereilta ml. eri organisaatioissa samoissa tehtävissä toimivat opettajat, ammattilaisten sosiaalisten medioiden ryhmät, esim. S2-opettajien Facebook-ryhmä (materiaalivinkit, muu tuki), netistä, esihenkilöiltä.

Henkilöstön koulutustarpeet ja muut osaamisen kehittämistarpeet (eniten mainintoja saaneet)

- Alueen koulutus-, työelämä/yritys- ja muun palvelutarjonnan tuntemuksen vahvistaminen (30)
 - Toivotaan mm. eritasoisia/eri kokoonpanoilla kokoontuvia alueellisia yhteistyöverkostoja; tämä lisäisi tiedon vaihtoa ja vähentäisi päällekkäisyyksiä
 - Polutuksen ja oikein ohjaamisen tueksi toivotaan parempaa tietoa alueen koulutustarjonnasta ja myös mm. hankkeiden tarjoamista koulutuksista ja muista mahdollisuuksista
- Tietotekniikan/digitaitojen koulutus ml. IT-ohjelmat ja -alustat, sovellukset sekä etäopetus ja materiaalit (17)
- Oppimis- ja opiskeluvaikeuksien tunnistaminen (ml. mielenterveyden haasteet ja kielen kehityksen ongelmat) (12)
- Erityispedagogiikka ja erilaiset pedagogiset menetelmät, toiminnallinen opetus (12)
- Arviointi (ml. valtakunnallisesti yhtenäisiä käytäntöjä arviointiin ja niihin liittyvä koulutus) (11)
- Työelämätaitojen opettaminen ja integrointi suomen opettamiseen (4)

Muita kehittämistarpeita mm. yhteistyön suhteen

- Toivotaan, että yhteistyö ja tiedonvaihto TE-toimistojen ja kuntakokeilujen kanssa paranisi, esim. toivotaan tehokkaampia keinoja palkkatukitiedon saamiseksi.
- Toivotaan myös Kelan etuuksien ja työhallinnon palveluiden parempaa tuntemusta.
- Toivotaan parempaa ja avoimempaa kommunikaatiota ja yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa; ymmärryksen lisääminen ELY-keskusten toiminnasta, sopimuksista ja päätöksistä.
- Tietojen siirron ongelmat; samaa asiaa selvitetään uudelleen eri tahoilla.

Oppimateriaalit 1/2

Millaisia puutteita, tarpeita tai toiveita on kotoutumiskoulutuksen oppimateriaalien tai opiskelijolle sopivien itseopiskelumateriaalien suhteen?

- Työelämä- ja yhteiskunta-aiheiset sisällöt ja ammatillisuus
 - Työelämän perusasioista voisi olla kielellisesti helppo materiaali, työharjoittelu- ja kieliharjoittelupaikkojen hakemisen tueksi materiaaleja, esim. eri alojen paikkoja varten
 - Työelämäsisältöjen arviointi- ja opetusmateriaaleista on pulaa.
 - Ammattikielen materiaalit, ammatillisen koulutuksen ja eri ammattien esittelyvideoita materiaaleja ja videoita selkosuomeksi toivotaan
- Hitaalle polulle sopivia materiaaleja tarvittaisiin lisää.
- Tarvittaisiin lisää tosielämän tilanteisiin ja asiointiin liittyviä videoita.

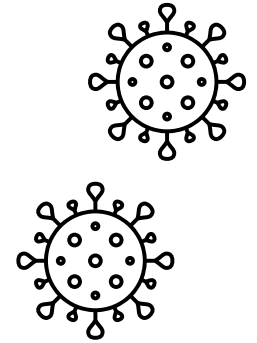
Oppimateriaalit 2/2

- “Akut och stor brist på läromedel på svenska för finländska förhållanden. Det borde utvecklas självstudiematerial på svenska och läromedel för olika studievägar och nivåer.”
- ”Ei ole olemassakaan sellaista oppimateriaalia, joka olisi optimaalinen jokaiselle ryhmän opiskelijalle. Opettajalla täytyy olla kykyä ja halua käyttää materiaaleja oman harkintansa mukaan.”
- **Materiaaleja on jo paljon olemassa, mutta ne täytyy tietää ja osata etsiä.** -> ”Kotoutumiskoulutuksilla voisi olla valtakunnallinen materiaalipankki netissä, jolle palkattu ylläpitäjä järjestäisi sisällöt selkeiksi kokonaisuuksiksi.”

Haasteita itseopiskelu- ja verkkomateriaaleissa:

- tekijänoikeudet (työlästä, jos opettaja itse joutuu kyselemään kaikkien verkosta löytyneiden materiaalien tekijöiltä, miten ja missä niitä saa käyttää)
- maksumuurit itseopiskelumateriaaleissa
- laajoja kokonaisuuksia on saatavilla, mutta jäsennellympi tarjonta olisi hyödyllisempää
- verkkomateriaalien ja sovellusten pitäisi olla helppokäyttöisiä ja mobiililaitteille sopivia

Tekniset laitteet ja sovellukset

- Useissa vastauksissa huomioitiin käytettävissä olevien teknisten laitteistojen ja sovellusten olevan riittäviä (määrä, laatu).
- Opiskelijoiden omista laitteista sekä tietoteknisissä valmiuksissa suuria eroja ja osalla hyvin heikot tietotekniset taidot.

”Pelkän puhelimen kautta on vaikea opiskella. Etäaikana pitäisi olla läppärit kaikille”.

”Suurin ongelma on opiskelijoiden tosi heikko tietotekninen osaaminen, joten monen ohjelman käyttöönottaessa sen harjoitteluun menee tosi paljon aikaa.”

Toisaalta myönteistäkin: ”Myös tulevaisuudessa olisi hyvä, jos osa opetuksesta toteutettaisiin etänä, sillä tämä on selkeästi vaikuttanut opiskelijoiden teknisiin valmiuksiin.”

- Myös opettajien tietoteknisissä taidoissa ja saatavilla olevassa IT-tuessa eroja.
- Tuotiin esiin, että tietoturvan takia kaikkia hyödyllisiä sovelluksia ei ole saanut käyttää.

Työssäoppimisjaksojen onnistumista tukevat seikat 1/2

- Esitettiin lukuisia hyviä käytännön esimerkkejä työssäoppimisjaksoon valmistautumisesta ja sen laadukkaasta toteuttamisesta.
- Opiskelijan valmisteleminen hyvin työssäoppimisjaksoa varten ennen aloitusta (esim. tavoitteet, työtehtävät, työelämän säännöt, suomalainen työkulttuuri, arviointikriteerit, asiakkaan oikeudet ja velvollisuudet yms.), mihin varattava resurssit myös.
- Työssäoppimisjaksoon aletaan valmistautua jo koulutuksen alusta alkaen, sen tavoitteita avataan opiskelijalle. Työelämän pelisääntöjä käydään koulutuksen aikana läpi jo ennen harjoittelujaksoa.

Työssäoppimisjaksojen onnistumista tukevat seikat 2/2

- Yhteydenpito opiskelijoihin ja työssäoppimispaikkoihin aktiivisesti jaksojen aikana (ml. ohjaus), tarvittava **tuki sekä työnantajalle että opiskelijalle** työssäoppimisen aikana
 - Harjoittelupaikkakäynnit kaipaavat enemmän resursointia (ml. opiskelijoiden tapaamiset tarvittaessa harjoittelun aikana) (7)
- Mahdollisuus käyttää tosiasiallisesti suomen kieltä (9)
- Opiskelijan omat tavoitteet huomioitava (esim. painottuuko kielelliset vai ammatilliset tavoitteet ja yksilölliset suunnitelmat jaksoille) (9)

Yhteenvetona voi todeta, että **tämä vaatii resursseja, aikaa ja verkostoja**. Lisäksi työssäoppimisjaksojen onnistuminen ei ole vain opiskelijan tai koulutuksenjärjestäjän/opettajan käsissä, vaan työpaikoilla on olennainen rooli.

Työssäoppimisjaksojen toteuttamisen resurssit

Arvioi seuraavia työssäoppimisjakson toteuttamiseen liittyviä väittämiä asteikolla 1-5.

Voit myös valita "en osaa sanoa". (n=147)

Väittämä	1 täysin eri mieltä	2 jokseenkin eri mieltä	3 ei samaa eikä eri mieltä	4 jokseenkin samaa mieltä	5 täysin samaa mieltä	En osaa sanoa.
Organisaatiossani on riittävästi henkilökuntaa ja aikaa uusien työssäoppimispaikkojen etsimiseen ja suhteiden solmimiseen työnantajien kanssa.	11%	23%	10%	27%	15%	14%
Organisaatiossani on riittävästi osaamista uusien työssäoppimispaikkojen etsimiseen ja suhteiden solmimiseen työnantajien kanssa.	3%	7%	11%	29%	35%	15%
Opettajalla on riittävästi aikaa ohjata työssäoppimisjaksolla olevaa opiskelijaa.	8%	27%	8%	26%	18%	13%
Organisaationi pystyy riittävästi tukemaan ja opastamaan työssäoppimispaikan henkilökuntaa, jotta työssäoppimisjakso olisi onnistunut.	8%	18%	17%	22%	15%	20%

Haasteita työssäoppimisjaksojen toteuttamisessa

Arvioi, kuinka yleisiä ovat seuraavat ongelmat liittyen työssäoppimisjakson toteuttamiseen.
Voit myös valita "en osaa sanoa". n=147

Ongelmat	erittäin harvinainen ongelma	melko harvinainen ongelma	melko yleinen ongelma	erittäin yleinen ongelma	En osaa sanoa.
Työnantajia, jotka voivat tarjota sopivia työssäoppimispaikkoja, ei ole alueellamme riittävästi tarjolla.	8,3%	36,8%	26,4%	12,5%	16,0%
Opiskelijoiden kielitaito rajoittaa soveltuvien työssäoppimispaikkojen löytymistä.	1,4%	22,6%	47,9%	17,1%	11,0%
Työnantajien asenteet ja ennakkoluulot vaikeuttavat työssäoppimispaikkojen saamista.	2,7%	34,9%	30,1%	6,9%	25,4%
Työnantajan edustajalla ei ole riittävästi aikaa ohjata työelämäjaksolla olevaa opiskelijaa.	4,8%	18,5%	40,4%	13,0%	23,3%

Ammatillisuutta ja työelämälähtöisyyttä tukevat seikat 1/2

- Esitettiin lukuisia hyviä käytännön esimerkkejä siitä, miten ammatillisuutta ja työelämälähtöisyyttä toteutetaan koulutuksissa.
- Työssäoppimisjaksot ja työssäoppimispaikkojen järjestäminen (20)
- Ohjaustyö (ml. opiskelijoiden osaamisen tunnistaminen, kiinnostuksen kohteiden kartoittaminen, työllistymis- ja koulutuspolkujen hahmottaminen, selkeästi laaditut hopsit) (14)
- Kattava olemassa oleva työnantaja-/yhteistyöverkosto (ml. yritykset, ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja niiden opettajat) (13)
- Opetushenkilökunnan vahva ammattitaito ja halu auttaa opiskelijoita (11)

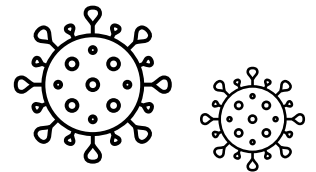
Ammatillisuutta ja työelämälähtöisyyttä tukevat seikat 2/2

- Opiskelijat saavat kattavasti tietoa (esim. eri aloista, työelämän vaatimuksista ja säännöistä, työn hakemisesta, kielen oppimisesta sekä kulttuurista) (7)
- Ammatillisen koulutusorganisaation yhteydessä toimiessa tutustumisten ja vierailujen järjestäminen on helppoa (ml. korttikoulutusten järjestäminen) (6)
- Opiskelijoiden motivaatio siirtyä työelämään (5)
- Tutustumiset eri koulutusaloihin (ml. ns. toiminnalliset ammattipäivät ja avointen ovien päivät) ammatillisissa oppilaitoksissa (4)

Yhteenvedona voi todeta, että **tämä vaatii resursseja, aikaa ja verkostoja.**

Haasteita eri ammattialoille tutustumisen ja työelämälähtöisyyden toteuttamisessa

- Alkeistason suomen taito ei riitä ammatillista uraa tukevien osioiden suorittamiseen kotoutumiskoulutuksen aikana.
- Opettajien (aika)resurssit eivät riitä siihen, että järjestettäisiin tutustumisia eri ammattialoihin tai eri aloille suuntautuvia muita osioita koulutuksessa
 - samassa ryhmässä monesta eri alasta kiinnostuneita opiskelijoita, joten hyvin hankala järjestää
 - kaikille aloille ei ole tarjolla koulutus- tai työpaikkoja, joihin voisi mennä tutustumaan
 - tutustumiskäyntien sopiminen vaatii kontakteja ja aikaa
- Ylipäätään sisältöä on liikaa lyhyessä ajassa toteutettavaksi, koulutus on liian lyhyt tällaiseen
- Korona-aika vaikeutti kaikenlaisten tutustumiskäyntien järjestämistä

”Kotoutumiskoulutuksessa voidaan tukea alustavasti ammatillisen kielitaidon kehittymistä, voidaan suorittaa korttikoulutuksia ja tutustua eri aloihin. Onko tämä riittävää? Ei varmasti - mutta näillä ajallisilla resursseilla se on mitä voidaan tehdä. Ihanne olisi, että kotoutumiskoulutus nivottaisiin yhteen esim. ensimmäisen vuoden ammatilliseen koulutukseen.”

Kilpailutuksen kritiikki 1/2

- Eri kohdissa kyselyä vastaajat nostavat esiin asioita, joiden he näkevät johtuvan kilpailutuksesta, esim.
 - oppimateriaaleja ja tuntien valmistelua tehdään varsinaisen työajan ulkopuolella
 - liian kiire, työtä ei ehditä tehdä niin hyvin kuin haluttaisiin ja mitä laadukas toteutus vaatisi
 - ”Resurssit on supistettu äärimmäisyyteen asti.”
- Koetaan että hinta painottuu liikaa hankinnoissa
- Osalla vastaajista on 80 % työaika, vaikka opetusta on joka päivä 5 tuntia (”työaika lyhennetty kokopäiväisestä 80-prosenttiseksi työmäärän pysyessä ennallaan”)
- Kilpailutuksen koetaan aiheuttavan stressiä ja huolta työsuhteen jatkumisesta; tulevaisuuden näkymät ovat epävarmat. Tämä voi näkyä myös työilmapiirissä, kun jatkuvasti kilpaillaan siitä, kenen työsopimusta jatketaan. Vakituista työsopimusta on vaikea saada ja työpaikkaa joutuu vaihtamaan.
- Säästökohteina mainitaan tilat ja opiskelijoille annettavat tietotekniset laitteet

Huomioitavaa

- Laadun painoarvo hankinnoissa vaihtelee; useimmilla alueilla 70 tai 80 %, pääkaupunkiseudulla ollut myös 40 ja 60 %.
- Myös vähimmäisvaatimukset vaihtelevat; niilläkin yhteys siihen, mille tasolle laadun painoarvo asetetaan.
- Laatuseikkojen arvioiminen tarjouksissa voi olla haastavaa.
- Palveluntuottajat antaneet palautetta, että laatuvaatimukset ovat liiankin kovia.

Kilpailutuksen kritiikki 2/2

- Kilpailutusten ehdot koetaan osin poukkoileviksi. Joissakin vastauksissa mainitaan, että kilpailutuksissa on ylitarkkoja ja epätarkoituksenmukaisia vaatimuksia, esim. ”miksi pätevien opettajien puutteessa ei voitaisi rekrytoida epäpätevää (kuten kaikilla muilla koulutusasteilla tehdään)?”
- Joudutaan miettimään, mistä asioista seuraavalla kilpailutuskierröksellä saa laatupisteitä.
- Opetuksen pitkäjänteinen suunnittelu ja kehittäminen nähdään vaikeana. Myös alueellisten yhteistyöverkostojen luominen ja ylläpitäminen voi olla vaikeaa, jos koulutuksenjärjestäjä vaihtuu kilpailutuksen takia.
- Tarjousten tekeminen vie aikaa muulta kehittämiseltä.
- Koulutuksenjärjestäjän vaihtuminen hankintakaudesta toiseen pirstaloittaa kenttää.
- Alaa ei koeta välttämättä houkuttelevaksi.

”Kilpailutus, erityisesti siinä oleva opiskelijatyöpäivän hinta, aiheuttaa sen, että palveluja on mahdotonta järjestää kovin avokätisesti. Kouluttajakenttä joutuu huomioimaan taloudelliset resurssit ja se näkyy myös meidän opettajien työssä. Ko. palveluja järjestetään kyllä sopimuksessa olevalla tavalla, mutta usein oman työn ohessa ja taitaapa olla osin niinkin, että ihan omalla ajalla.”

Huomioitavaa:

- hankintakaudet yleensä 4 vuoden mittaisia
- yleensä samat toimijat jättävät tarjouksia

Ovatko asiakkaat oikeassa paikassa?

- Eri kohdissa kyselyä käy ilmi, että opetushenkilöstön näkemyksen mukaan kotoutumiskoulutuksessa on opiskelijoita, joille kotoutumiskoulutus ei todennäköisesti ole sopivin koulutusmuoto.
- Osa vastaajista on sitä mieltä, että koulutuksen työelämäläheisyyden tai ammatillisuuden toteuttamista vaikeuttaa se, että **työelämään suuntautuminen ei ole opiskelijoille ylipäättään ajankohtaista** esim. työkyvyn tai oppimisen haasteiden takia (n. 45 % vastaajista arvioi tämän melko yleiseksi tai yleiseksi ongelmaksi)
- Koulutuksen keskeyttämissyyden yleisyyttä arvioitaessa 59 % pitää melko tai erittäin yleisenä syynä sitä, että **kotoutumiskoulutuksessa ei ole tarjolla riittävästi tukipalvelua opiskelijalle**. Ja 52 % pitää melko tai erittäin yleisenä syynä sitä, että **opiskelija tarvitsisi muita palveluita esim. sote-palveluita**. 79 % pitää melko tai erittäin yleisenä syynä sitä, että **opiskelijan yksilöllinen elämäntilanne vaikeuttaa kotoutumiskoulutuksen suorittamista**.
- Lisäksi keskeyttämissyyinä mainitaan mm. sairauslomat, terveyteen liittyvät syyt ml. mielenterveys, poissaolot, joita aiheutuu mm. käynneistä Kelassa, lääkärissä, lasten asioiden hoitamisessa

Keskeyttämisten vähentäminen

Taustaa: Osa keskeytyksistä on myönteisiä (esim. työllistyminen, jatkokoulutukseen pääseminen) tai sellaisia, että niitä ei voida työhallinnon tai opetushenkilöstön toimilla estää (esim. sairastuminen). Osa keskeytyksistä on kuitenkin sellaisia, että niihin olisi kenties mahdollista vaikuttaa esim. ohjaustyössä ja kurssivalintoja tehtäessä.

Kuinka tärkeänä pidät seuraavia asioita, jotta yllä mainittuja estettävissä olevia keskeytyksiä voitaisiin vähentää?
(n=146) (vastausvaihtoehdot: ei lainkaan tärkeä, melko tärkeä, erittäin tärkeä, en osaa sanoa)

Tärkeimpinä pidetyt asiat top 4	Pidän erittäin tärkeänä (%)
palveluita, jotka soveltuvat asiakkaille paremmin, esim. kotouttavia kuntoutuspalveluita, korkeamman kielitaitotason koulutuksia, toiminnallisempia koulutuksia, ammatillisesti suuntautuneita kielikoulutuksia jne.	74 %
tarkempaa asiakkaiden tilanteen kartoittamista ennen kuin heitä ohjataan kotoutumiskoulutukseen	72 %
pienempi ryhmä koko kotoutumiskoulutuksessa	62 %
sitä, että kotoutumiskoulutuksen ja ylipäätään kouluttautumisen merkitystä osana laajempaa urasuunnittelua ja kotoutumisen prosessia selitettäisiin asiakkaille paremmin työvoimapalveluissa ennen koulutuksen alkua	62 %

Mitä palveluita tarvittaisiin?

Toisinaan kotoutumiskoulutukseen ohjautuu henkilöitä, jotka hyötyisivät enemmän jostakin toisesta koulutuksesta/palvelusta. Millaisia palveluita nämä opiskelijat mielestäsi tarvitsisivat? (108 avovastausta)

- Kuntouttava työtoiminta tai työpajatoiminta (36)
- Hyvinvoinnin palvelut: Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut (20), kuten:
 - mielenterveyspalvelut
 - elämänhallintaa tukevat palvelut
 - terveydentilan (psykkinen, fyysinen) tarkastus ja tarvittavat hoitokontaktit
 - perheterapia, kotiapu (ml. lastenhoitoapu) henkilöille, joiden arki on erityisen kuormittavaa
- Toiminnallinen kielen opiskelu (esim. kuntouttavan toiminnan, työpajatoiminnan, työskentelyn tai opiskelun ja työkokeilun/osa-aikatyön yhdistämisen puitteissa) (16)
- Muunlainen kielikoulutus, esim. osa-aikainen, keskustelukerhot, kielikahvilat (14)
- Oppimisvalmiuksia vahvistava toiminta (16)
- Työharjoittelu, työkokeilu, palkkatukityö, vapaaehtoistyö (14)

Yhteenvetoa

- Kotoutumiskoulutuksen toimivuuteen ja laatuun vaikuttavat monet seikat, jotka kietoutuvat toisiinsa. Suoria syy-seuraussuhteita asioiden välille on vaikea vetää.
- Toimivuuteen ja laatuun vaikuttaa muidenkin toimijoiden kuin kotoutumiskoulutuksen toteuttajien, hankkijoiden ja opiskelijoiden tekemä työ, esim. ohjaustyötä tekevät tahot ja työnantajat. Lisäksi rahoituksen määrä vaikuttaa, kuten minkä tahansa koulutuksen kohdalla.
- Kotoutumiskoulutus pyrkii joustavasti palvelemaan todella moninaista opiskelijajoukkoa erilaisine tarpeineen. Tässä onnistutaankin.
- Kotoutumiskoulutuksen toteutustavat ja toimintaympäristöt ovat erilaisia eri puolilla Suomea.
- Tulevaisuudessakin hankintamenettely säilynee yhtenä toteutustapana? Asia kuntien ratkaistavana.
- Jatkossakin opetustyötä tekevien kuuleminen on tärkeää. Lisäksi asiakkaiden äänen kuulemista kehitettävä.
- Kokemusten, tietojen ja hyvien käytäntöjen siirtäminen kuntiin tärkeää.

Lopuksi 1/2

”Minusta kaikki toimii ihan hyvin kotoutumiskoulutuksen osalta. Opiskelijoita työllistyy kotoutumiskoulutuksen aikana ammatteihin, joihin on mahdollista työllistyä puutteellisella kielitaidolla ja joissa vaaditaan vain vähän osaamista.

*Yleisenä haasteena työllistymiselle on minusta kielitaito, ammatillisen osaamisen puute (Suomessa on korkea koulutustaso ja laajalti pätevyysvaatimuksia eli kotimaassa hankittu ammattitaito ei useinkaan vastaa suomalaisia vaatimuksia ja useimmiten opiskelija tarvitsee suomalaisen koulutuksen tai lisäkoulutusta) ja vapaat työmarkkinat eli työnantaja voi valita työntekijät, jolloin maahanmuuttaja ei pärjää kilpailussa muilla kuin työvoimapula-aloilla. **Koen, että emme kotoutumiskoulutuksessa voi muuttaa näitä rakenteellisia asioita. Voimme ainoastaan opettaa kielen, työelämän säännöt ja ohjata mahdollisimman hyvin eteenpäin.***

*Helppointa on tietyillä ammattilaisilla, jotka voivat melko nopeasti ja pienellä uusintakoulutuksella mennä oman ammatin töihin (esim. rakennusmies opettelee kylmän ilmaston tekniikat). **Vaikeinta on korkeasti koulutetuilla**, koska asiantuntijatasolla tarvitaan korkeatasoista suomen kielen taitoa. Heidän täytyy useimmiten opiskella uusi ammatti alemmalta tasolta työllistyäkseen. Sitten on vielä **kotimaassaan vähän kouluja käyneet henkilöt, joiden mahdollisuudet työllistyä ovat usein melko heikot.** Heille täytyisi olla olemassa työtä, johon ei tarvitse koulutusta. Suomessa tällaista työtä on vähän. Ihmeitä toki tapahtuu joskus.”*

Lopuksi 2/2

”Uskon, että verkkokoulutukset kehittyvät ja sopivat jatkossa paremmin myös syrjäseutujen hitaan polun opiskelijoille. Uskon, että kilpailutusten luonne muuttuu ja laatu ajaa hinnoittelun edelle. Koulutuksia järjestetään pidemmillä sopimuksilla ja kuntien toimesta. Korkeakoulutetut ohjataan heti AMK:n tai yliopiston koulutuksiin ja muut esim. kansalaisopistojen tai ammatillisten oppilaitosten yhteydessä toimiviin koulutuksiin. Sopimusten tiukat ehdot pitävät koulutusorganisaatiot ketterinä, työelämälähtöisinä ja laadukkaina palveluntuottajina.”

”Kotoutumiskoulutuksen perushinta pitäisi olla joka puolella Suomea saman verran. Jokainen palveluntuottaja voisi sitten avata ja todentaa mitä se voi sillä hinnalla tarjota. Palveluntuottaja voisi myös määrittää mitä lisäpalveluja se voisi tarjota tietyllä hinnalla.”

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos mielenkiinnosta!

Lisätietoa antavat:

erikoissuunnittelija Laura Ruuskanen, Uudenmaan ELY-keskus laura.ruuskanen@ely-keskus.fi
maahanmuuttoasiantuntija Anna-Mari Väänänen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
anna-mari.vaananen@ely-keskus.fi